

Informace občanům obce Svěsedlice

leden, číslo 1/2021

Milé sousedky, milí sousedé,

vodovodní přípojky. Téma, které se pomalu, ale jistě stává skutečností. Některé přípojky jsou již zrealizovány a některé v nejbližší době budou. Vše vychází z časových možností zhotovitele a připravenosti daných nemovitostí na vodovodní přípojku. Obecně se dá konstatovat, že vodovodní přípojky, které jsou z krajské komunikace III/4365, budou realizovány nejdříve začátkem dubna s ohledem na plán zimní údržby Správy silnic Olomouckého kraje. Vodovodní přípojky, které budou realizovány z místních komunikací (v majetku obce) budou postupně realizovány cca též od začátku dubna. Konkrétní termín realizace vaší přípojky vám dáme vědět. Pokud nám počasí a síly dovolí,

můžete začít s přípravami tak, aby bylo vše na začátek dubna připraveno. Jen pro představu, dle slov zhotovitele je jedna stavební parta dle složitosti přípojky schopna udělat jednu, až dvě přípojky za den. Opět připomínáme, že odběr vody z vodovodního řadu bude umožněn, až po kolaudaci celé stavby Vodovod Svěsédlice. Termín dokončení je dle smlouvy o dílo stanoven na červen letošního roku.

Tříkrálové sbírka – výsledek

V letošním roce se vybralo **4 913,-**. Děkujeme všem, kteří přispěli k dosažení této částky. Vybíralo se jednu neděli v kapli a poté byly kasičky umístěny na obecním úřadě a v místním obchodě.

Brigády na obci

Stejně jako v předcházejících letech budeme i nadále pořádat obecní brigády. O termínu vás budeme informovat nebo jsme již informovali. Scházíme se v pátky, soboty, neděle, ale i jiné dny v týdnu. Sečeme trávu, na hřišti, na obci, okolo obce, zametáme, pijeme pivo, pokládáme chráničky na internet, montujeme lavičky, odpadkové koše, dáme si čtvrtku, sázíme stromy, ořezáváme stromy, čistíme potok, dáme kafe, likvidujeme větve za rybníkem a tak. Kdo závidí konzumní činnost, nechť dojde a rádi jej též občerstvíme. Během tohoto

snažení, za které jsou rádi zejména naše manželky jsme zažili spoustu legrace a vzpomínek, na které budeme jistě ještě dlouho vzpomínat. Jsem rád, že o brigády je stále zájem. Chodí mladí, starší, postarší, ženy, muži a děti. Tu a tam nás někdo i veřejně pochválí. I za to jsme též rádi. Brigády budou do té doby, než mi jejich plánování zastupitelstvo s ohledem na časovou náročnost nezakáže nebo až se párkrát dočkám toho, že na brigádu dojdu sám.

Obchod a hospoda

Naše provozovny slaví první narozeniny, od doby, kdy jsme si vzali jejich provozování na starost. Hospůdka je slaví 15.2. a obchod 17.2. V den svých prvních narozenin bude hospoda uzavřená, avšak v obchodě vás v tento den při návštěvě bude čekat malé překvapení. Chtěl bych tímto

poděkovat děvčatům Lídě P. a Petře Š., že nás v tomto záměru podpořili a naplno se věnují svojí práci. Věděli jsme, že to pro nás všechny nebude lehký úkol vše zvládnout. První kalendářní rok je za námi. Provoz hodnotím kladně. Na kulturním domě se aspoň něco děje. Lidé mají možnost si zajít kam nakoupit. Potkat se, případně jít večer sednout k pivku či limonádě, v létě si dát na dětském hřišti zmrzlinu a podobně. Kdybychom obě provozovny zavřeli, stejně bychom se o dané prostory museli dále starat a hledali bychom pro ně další využití. Pokud bychom

dopustili uzavření obchodu a hospody, zřejmě bychom horko těžko sháněli v budoucnu nadšeného provozovatele.

Obchod máme s menší pauzou otevřen téměř celý rok. Pravdou je, že kdyby do obchodu nechodili zaměstnanci místních firem řemeslníci, kteří sem dojíždí na výstavbu rodinných domů či vodovodu neměl by provoz po finanční stránce smysl. Nemá cenu se rozepisovat o tom, že většina lidí si nakoupí jinde, levněji, na velkém víkendovém nákupu, po cestě z práce domů a podobně. Tohle všechno chápeme. Budeme jen rádi, když tu a tam náš obchod navštívíte. Pro pečivo, koláček, sirup od lokálního dodavatele či cokoliv jiného. Nabídku se snažíme mít co nejpestřejší a odpovídá požadavkům zákazníků. Pokud někomu něco chybělo, snažili jsme se vyjít zákazníkovi vstříc a daný artikl do nabízeného sortimentu přidat.

První den otevření v hospodě bylo narváno. Též i na podzim, kdy nám nařízení opět dovolila otevřít. Po zbytek roku byla návštěvnost více méně stálá. Hospodu nám z části roku uzavřela vládní nařízení. Když už jsme na jaře otevřeli alespoň výdejní okénko, většina hostů byla přespolních. Z Přáslavic, Čechovic či prostě jen jeli nebo šli okolo. Občas jsme připravili nějaké to občerstvení. Dělali jsme, jak jsme to nejlépe uměli. Snad se i v letošním roce dočkáme otevřené hospody, zahrádky a budeme se moci těšit z čepovaného piva. Za výpomoc kolem chodu hospody děkuji všem, kteří se na tom, jakkoliv podíleli. A že vás není málo. Zejména pak děkuji Bobovi O., který zde při výpomoci strávil spoustu času a na podzim věnoval zdarma dříví na topení.

Investiční, dotační záměry na rok 2021

Obecní slavnosti 14.8.2021 – v tento den bychom rádi uspořádali obecní slavnosti, které jsou přesunuty z loňského roku. Na akci budeme žádat o dotaci z Programu podpory kultury Olomouckého kraje na rok 2021. Samozřejmě uvidíme, zda budeme moci dané oslavy uspořádat.

Program obnovy venkova – PD – budeme stejně jako v loňském roce žádat na projektovou dokumentaci na technické zázemí obce. V roce 2020 nebyla naše žádost podpořena. Zázemí by mělo být v budoucnu vybudováno na ploše bývalé čistírny odpadních vod.

Program obnovy venkova – podpora venkovských prodejen – žádost o podporu provozu naší prodejny smíšeného zboží. S touto žádostí jsme uspěli jak v roce 2020, tak i v roce 2019. Od roku 2019 Olomoucký kraj začal tento dotační titul vypisovat a mohou zde žádat obce do 300 obyvatel.

JSDH – pořízení vybavení – letos žádáme o zásahové hadice a proudnice. Dále také o oblek proti bodavému hmyzu.

Bezpečnost na obci – pořízení kamerového systému – vzhledem k tomu, že na obci v poslední době dochází k ničení obecního majetku, rozhodli jsme se požádat o dotaci na pořízení kamerového systému. Jenom doplním, že škodná událost na autobusové zastávce a na dětském hřišti je stále

v šetření Policie ČR. Sám jsem byl předvolán k výslechu. Nutno podotknout, že dle slov Policie jsou již někteří z podezřelých odsouzeni k odnětí trestu svobody za přechozí trestné činy a již nastoupili k výkonu trestu.

Ministerstvo práce a sociálních věcí (MPSV) - Operační program zaměstnanost (OPZ) - prioritní osa 4 Efektivní veřejná správa - projekt Efektivnější správa majetku v Sdružení obcí mikroregionu Bystřička - pasporty – obec v současné době disponuje pouze zákonně povinným pasportem místních komunikací. Dále bychom rádi pořídili pasport veřejného osvětlení a zeleně.

PRV kultura - Ministerstvo zemědělství (MZe) - Program rozvoje venkova - Operace 19.2.1 Podpora provádění operací v rámci strategie komunitně vedeného místního rozvoje (tzn. že je to dotační titul pro MASy) - článek 20 Základní služby a obnova vesnic ve venkovských oblastech - oblast f) Kulturní a spolková zařízení včetně knihoven - projekt Kulturní a spolkové zázemí Svěsedlice

– z loňské roku se nám překloupila žádost s názvem „Kulturní a spolkové zázemí Svěsedlice“. Projekt řeší zlepšení kvality pro kulturní život v obci. Jde o renovaci knihovny. Pořízení nového nábytku, světel a regálů na knihy. Žádáno je též o výmalbu a renovaci parket v prostorách knihovny. Na sále kulturního domu by mělo dojít též k renovaci parket a doplnění vhodných stolů a židlí. Pro pořádání akcí ve venkovních prostorách žádáme o doplnění pивních setů a nůžkových stanů. V původním záměru bylo požádat o mobilní wc a zázemí na hřišti. Tento záměr však daný dotační titul neumožňoval.

Ministerstvo životního prostředí (MŽP) - Operační program životní prostředí (OPŽP) - aktivita 3.1.1 Předcházení vzniku komunálních odpadů - projekt Kompostéry pro občany mikroregionu Bystřička - II. Etapa. – žádáme o nádoby na tříděný odpad (papír a plast) pro nově budované RD. Dále budou pořízeny další kompostéry a domácí štěpkovače, které bude obec půjčovat obyvatelům pro likvidaci dřevního odpadu.

Obecní kalendáře

Jak se říká „*Kdo nic nedělá, nic nepokazí*“. V obecních kalendářích chybí svoz papíru a plastu dne 29.7., kdy svátek slaví Marta. Děkujeme za upozornění na tuto chybičku a omlouváme se za ni.

Odpadové hospodářství v roce 2020

Zastupitelstvo obce se na konci loňského roku rozhodlo zvýšit poplatek za svoz odpadů a to na **600,-/osoba/rok**. Výši poplatku si víceméně určujeme jako občané sami tím, kolik odpadu ročně vyprodukujeme a jak jej třídíme.

Kompletní náklady za odpadové hospodářství byly v roce 2020 - 273.439,-, vybráno na poplatcích od občanů a firem zapojených do našeho svozového systému 122.350,-, odměny za třídění od firmy EKO-KOM – 60.391,- a **doplatek za obec tedy činí 90.698,-**.

Aby obec na svoz odpadů v roce 2020 nedoplácela, musel by poplatek činit **1.004,-/osoba/rok**. Tonáže odpadů v uvedené tabulce vychází z výkazů, které nám zasílá svozová firma Marius Pedersen, sběrný dvůr a kompostárna RESTA.

Výše poplatků v některých okolních obcích. Velká Bystřice – 750,-/osoba/rok, Práslavice – 700,-/osoba/rok, Bukovany – 550,-/osoba/rok a Tršice – 500,-/osoba/rok. Samozřejmě každá

obec má jinou svozovou firmu, jinou čestnost svozů a podobně. V příložené tabulce je vidět srovnání s předchozími roky v tonáži odpadů.

ROK	SKO	VO	NO	BIO	PLAST	PAPÍR
2016	35,44t	5,62t	1,84t	21,55t	5,52t	2,80t
2017	35,41t	5,38t	0,38t	28,94t	5,47t	3,21t
2018	38,65t	9,86t	0,52t	30,26t	8,92t	6,35t
2019	39,60t	12,32t	0,17t	55,61t	8,48t	6,87t
2020	39,75t	10,21t	0,78t	27,55t	7,36t	7,82t

SKO – směsný komunální opad, VO – velkoobjemový odpad, NO – nebezpečný odpad

Od 1.1.2021 vešel v platnost nový zákon o odpadech, který ukládá obcím za povinnost více třídit odpad. Předpokládá se, že v následujících letech porostou náklady za likvidaci odpadů. Roste poplatek za skládkování odpadu. Z nyníšších 500,-/t to bude v roce 2029 činit 1850,-/t! Přijetím nového zákona se navyšují obcím náklady spojené s uložení odpadů na skládkách. Novela ekonomicky motivuje obce k postupnému snížení skládkování odpadů a stanovuje mezní hranici mezi nízkým (stávajícím) a zvýšeným poplatkem za uložení odpadu na skládce. Po překročení mezní hodnoty bude uplatněna vyšší sazba poplatku. Viz tabulka Limitní hodnota je stanovena jako množství všech odpadů (kg) uložených na skládku v přepočtu na 1 obyvatele v průběhu kalendářního roku.

Limitní množství odpadů (kg/os) s nižším skládkovacím poplatkem. Tabulka vychází s počtem obyvatel k dnešnímu dni.

rok	2021	2022	2023	2024	2025	2029
Kg/osobu	200	190	180	170	160	120
Skládkovat max. (t)	46	43,7	41,4	39,1	36,8	27,6

Za rok 2020 naše obec Svěsedlice vyprodukovala 178 kg směsného odpadu na osobu. Podle nového zákona nám tedy vychází třídící poměr do roku 2023. Myslím si, že ale každý sám uzná, že by mohl ještě něco málo v třídění odpadů přidat. Samozřejmě jsou na tom některé obce daleko hůře, ale také i lépe.

Zavedení evidenčního systému popelnic v obci. Nově budeme vážit popelnice, avšak poplatek budeme mít prozatím pro 2021 všichni stejný. V budoucnu bude snaha, a to nejen u nás, zavést systém, že zaplatím tolik, kolik vyprodukuji odpadu. Tudiž se budeme snažit mít komunálního odpadu v popelnicích co nejméně. Odpad bychom se tedy měli snažit co nejvíce třídít. Druhá možnost je spalování odpadu v kamnech či zakládání černých skládek. Tomu bychom se samozřejmě velice rádi vyhnuli. V ČR je řada obcí, kde se poctivým tříděním odpadů snížila produkce komunálních odpadů až o 50%. Přitom nevznikaly černé skládky a odpad se ani nepálil v kamnech. Tyto obce se dlouhodobě snažili motivovat občany, podobně jako my. Byly pořízeny a bezplatně rozdány kompostéry a poté i popelnice na papír a plast. Některé obce dělaly i tzv. rozbor komunálního odpadu. Zaměstnanci obce vysypali určitý počet popelnic na jednu hromadu a snažili se jej dále roztřídít. Na webu najdete i příklad, kdy z 10ks popelnic komunálního odpadu vytrídili dále 8ks popelnic (papír, plast, sklo, kovy, suť, elektro, BIO, atd.) a pouze 2ks popelnic byl tedy komunální odpad určený ke skládkování. U nás zatím nic podobného neplánujeme. Sám jsem však z části vypomáhal při evidování a čipování popelnic u nás. U novějších plastových popelnic se čip dává pod hranu nádoby, tak že není vidět a při instalaci nebylo potřeba popelnici otevírat. U starších plastových a plechových popelnic se čip lisoval nýtovacími kleštěmi. Bylo tedy nutné

nádoby otevřít a kolikrát nás čekal pohled na nevytříděný odpad. Skleněné láhve, plechovky od piva, nerozbalené reklamní letáky, drobné elektro, BIO odpad, stavební odpad a spousta dalšího.

Víte například, že při zakoupení balené vody neplatíme pouze za vodu, ale také za obal, ve kterém je a jeho recyklaci? Všichni, kdo uvádí na trh obal, musí zaplatit poplatek AOS (autorizované obalové společnosti). Tato společnost, u nás jde přes firmu Eko-Kom, část těchto peněz vrací právě obcím formou odměny za tříděný odpad.

Pokud tedy vyhodíme PET lahev do komunálního odpadu, obec za ni zaplatí cca 1,5Kč/kg. V případě, že tuto stejnou lahev vhodíme do žluté popelnice, obec za ni dostane od firmy EKO-KOM odměnu cca 4,7Kč/kg. U plastů nejde jen o hmotnost, ale též o objem. Pokud si představíme například popelnici o objemu 120l a naplníme ji nesešlapanými lahvemi, obec za její vývoz zaplatí a dostane odměnu cca 4,7Kč/kg. (u papíru je to cca 1,7 Kč/kg a u skla je to cca 1 Kč/kg). V takovéto 120l popelnici může být cca 31ks dvoulitrových, nesešlápnutých PET láhví o určité hmotnosti. Pokud bychom však plasty sešlapali, vlezlo by se do stejně velké nádoby cca 110ks dvoulitrových PET láhví. Tedy téměř čtyřikrát více PET lahví, více kg plastů a vyšší odměna. Jak jednoduché. Sešlápnutí obalů samozřejmě neplatí jen pro plast, ale například též pro TETRAPACK či papírové krabice. U všech těchto komodit platí stejné pravidlo. Vhodíme do popelnice na komunální odpad, obec platí, vhodíme do popelnice na tříděný odpad, obec dostává zapláceno.

Pár rad, kterými se snažily jiné obce motivovat občany k vyššímu třídění odpadů.

- Používáme jednu nákupní tašku – opakovaně
- Nebereme letáky – máme na schránce nálepku „Nevhazujte letáky“
- Textil odevzdáváme do second handů nebo do kontejnerů na textil (sběrný dvůr Velká Bystřice)
- Kupujeme kvalitní výrobky, které déle vydrží
- Nepoužíváme jednorázové nádoby
- Nakupujeme v množství, které skutečně potřebujeme
- Opravujeme rozbité věci – věci vyhazujeme, až už nejdou opravit
- V obchodech preferujeme méně zabalené zboží
- Kupujeme nápoje ve vratných obalech
- Obaly používáme vícekrát
- Nekompostovatelné zbytky (zbytky jídla, kosti, omáčky, atd.) dáváme domácím zvířatům
- **Dáváme k výsypu pouze vždy plnou popelnici**
- Plechovky od nápojů patří do plastů
- Jedlé oleje odevzdáváme do nádob na sběrných místech

„Nejlepší odpad, je žádný odpad“.

Konar Lubomír, starosta obce

Víte, že ...

Na přelomu května a června firma O2 demontuje telefonní budku. Na návsi okolo kaple a telefonní budky plánujeme výsadbu nové zeleně z dotačního titulu NPŽP 9/2019 – Výsadba stromů, kde je 100% výše dotace.

Termíny akcí 2020

Hasičský ples **zrušeno**

Výroční valná hromada SDH

v náhradním termínu – bude upřesněn

Slivkoš **zrušeno**

Maškarní ples pro děti **zrušeno**

Věšplecht :

krásné sen v nózovym stavo

Onehdá sem mňel nejakó slabosť, toš sem spoštil klapke přes panenke, hlavó migl na stul a jož sem bel v páňe.

No a včil to začlo, krásné sen. Ceťil sem jak na mňe dó tahe, tož přeměšlim, do keré hospode bech se mjel poštit. Jak debech neviděl chmel rok a kadlátke dva.

*Békám ze spaňi „Lidoško, Toňiko, Véno, Venóško, Marcelko !
“ Svolávám všecke co mňele o nás v děďině hospodo. „Pivo, čepojte pivo ! “ Všode kolem mňe začalo hločet. Bel plné barák štamgasto.*

Ceťim chmel a jak se mňe práši od hobe. Vidim Venóška jak nese nádherny piviska s bíló pjenó, kerá zářela přes celó krčmo, ož bele skoro o mňe.

Najedno semno moja trepe a beká, že foňim celó noc jak krópy mračno, že bech e mrtvyho vestrašel. Všecko belo najedno pryč ! Hospoda, pivo, kamarádi, štamgasti, všecko.

Povidám moji „nehoč, ať se nedožločim. Copak nevidíš, že so z teho nózovyho stavo na posledňi dírko ? Že vepadám jak krmené šendel ?“ Do teho všeckyho ráno přejela moja matička a povidá „senko, te máš škraňe same dulce a dóbke, vepadá to, žes mjel osépke, nebo že na tobje čert mláčil hrach“ . Toto sem potreboval slešet, fakt že ja....

Všeci drožňi ledičke, vedržte , ať je situaca jakákolev decke se zmjeňi, tentokrát ož k lepšimo. Zas se bodeme baviť, jest a piť, až nám bode za ošama vrzgať 😊 Dófám.....

Bohuslav Ohera

KČT Zelenáči Svěsedlyce

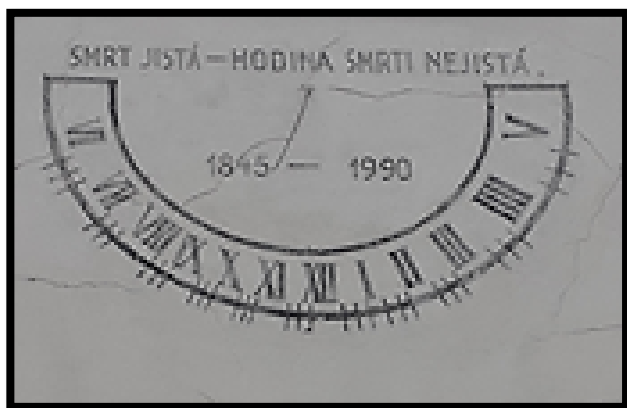
Průzkum zříceniny hradu Drahotuše

Hrad se skrývá v lesích na hřebeni okraje Oderských vrchů nad obcí Podhoří. Zříceniny hradu se nacházejí nedaleko hradu Helfštýn. K místu se váže pověst, že z Drahotuše stříleli na Helfštýn. Pod hradem na přístupové cestě se dochoval unikátní kamenný most přes potok (foto na další straně). Z hradu se dochovaly valy, příkopy, zbytky zdiva, zachovalé přízemí paláce (u kterých je naše společná fotka na další straně), patrně výbuchem rozervané kusy zdiva věže, zbytky příkopů vnějších opevnění na přístupové straně hradu. Pod hradem v obci Podhoří je kostel na kterém je nápis (poslední foto na další straně) z něhož trochu zamrazí, ale je bohužel pravdivý. Nejdokonalejším přírodním úkazem v okolí pod hradem je údolí Jezerského potoka zvané Peklo. Je hluboké, sevřené a úzké a zřejmě pocíty tísně a tajuplnosti jeho návštěvníků daly vznik strašidelnému jménu, avšak projížďka nebo procházka tímto údolím je k nezaplacení. Tento výlet doporučujeme. Sportu, turistice, pivu a špekáčkům zdar!

Opékání špekáčků v ohništi u zachovalých klenutých vstupů do přízemí paláce a kamenný most na současné přístupové cestě k hradu

Nápis na kostele

Bohuslav Ohera
předseda KČT Svěsedlice

Výtvarný odkaz heraldika Jiřího Loudy

Jiří Louda – heraldik, který dal podobu i našemu obecnímu znaku. V loňském roce uplynulo sto let od narození Jiřího Loudy – účastníka odboje v době II. světové války, ale především heraldika světového významu – člena Britské heraldické společnosti v Londýně, Francouzské heraldické společnosti v Paříži a Mezinárodní heraldické akademie v Ženevě. Rodák z Kutné Hory byl výtvarným talentem nadán od mládí a heraldika se stala jeho osudem od počátku 40. let 20. století. V době válečného pobytu ve Velké Británii se pro Jiřího Loudu stala důležitou návštěva kaple sv. Jiří na hradě Windsor u Londýna, kde poprvé spatřil erby rytířů Podvazkového řádu. Začal se o ně více zajímat a vytýčil si smělý cíl – veškeré erby tohoto rytířského řádu nakreslit do uceleného souboru. Ke splnění jeho záměru však nevedla přímá cesta. Po roce 1948 byl Jiří Louda určitou dobu politicky perzekuován, přesto získal zaměstnání ve Státní vědecké knihovně v Olomouci a obyvatelem hanácké metropole zůstal natrvalo.

Erby rytířů Podvazkového řádu se jeho dlouhým životem „vinuly“ jako pomyslná červená nit. Během úsilí o jejich výtvarné ztvárnění bylo Jiřímu Loudovi souzeno postupovat často oklikami. Značnou část jeho profesního života totiž zaujímal publikační činnost spojená s propagací heraldiky a mnoho času, úsilí a výtvarného talentu věnoval návrhům i tvorbě zejména městských znaků Čech, Moravy a Slezska. Od vytčeného cíle neustoupil ani po roce 1989, kdy jej dlouhodobě zaměstnávaly návrhy a výtvarné realizace nových státních

symbolů Československa a posléze České republiky či práce v podvýboru pro heraldiku a vexilologii Poslanecké sněmovny ČR. Erby rytířů Podvazkového řádu nikdy nepustil ze zřetele. Pokud jeho zdravotní stav dovoľoval, nakreslených erbů přibývalo až do roku 2011. V posledních čtyřech letech života již pouze mohl přehlédnout svoje dílo a sobě stanovený cíl považovat za dosažený, neboť veškeré erby rytířů Podvazkového řádu z let 1348 – 2011 nakreslil. Jiřímu Loudovi nebylo bohužel souzeno spatřit tyto kresby v knižní podobě. Pět let po jeho úmrtí se však situace změnila. V loňském předvánočním čase byla vydána dvojjazyčná publikace s názvem Coats of Arms of the Knights of the Order of the Garter / Erby rytířů Podvazkového řádu.

Editoři publikace PhDr. Karel Müller, Mgr. Michal V. Šimůnek a PhDr. Karel Podolský stáli, vzhledem k velkému rozsahu Loudovy pozůstalosti, před nelehkým úkolem. Obsah knihy vypovídá o jejich odborné erudici a realisticky zvolené koncepci. Celkové rozvržení poměru textové a obrazové matérie symbolizuje prolínání dvou poloh Loudovy osobnosti. Vizualní podoba publikace tak v poměrně rozsáhlých a odborně kompaktních kapitolách nepravidelně vložených mezi jednotlivé erbovní soubory popisuje soukromý život Jiřího Loudy souběžně se prolínající s výtvarnou i publicistickou tvorbou a plněním životního cíle, který si jako mladý muž vytýčil.

Největší prostor v knize zaujímá více než tisíc erbů rytířů Podvazkového řádu - zásluhou autorova výtvarného projevu je

každá kresba osobitým uměleckým dílem. Jednotlivé soubory jsou ohraničeny léty vlády anglických panovníků a panovnic – Eduardem III. (králem od roku 1327), zakladatelem a 1. suverénem (1348 – 1377) Podvazkového řádu počínaje, po Alžbětu II. a zároveň 30. suveréna (1952 –) Podvazkového řádu. Kresby a jejich textový doprovod jsou publikovány dle původního Loudova záměru. Vizually jednotné soubory nejprve obsahují podkladově barevně odlišený textový medailon s vyobrazením erbu příslušného řádového suveréna a poté následuje chronologicky datovaný a číslovaný přehled erbů osob přijatých do Podvazkového řádu v období jeho vlády. Počínaje erbem č. 814 však dochází k statistickému zkreslení – důvody proč jsou některé erby označeny neposloupným číslem doplněným písmenem, které je jinak vidět pouze u erbů suverénu řádu v textových medailonech, jsou uvedeny v ediční poznámce knihy.

Mezi erby rytířů Podvazkového řádu lze vidět deset takových, které náleží nositelům spjatých se zeměmi Koruny české. Zajímavé je také porovnání (byť je zřejmé, že jednotliví suveréni řádu vládli v odlišně dlouhém čase) počtu přijatých řádových členů. Nejvíce (133) jich bylo v době vlády královny Viktorie, která byla 25. suverénem řádu (1837 – 1901). Naopak během krátkého panování Eduarda V. - 7. suveréna řádu (1483) a Eduarda VIII. - 28. suveréna řádu (1936) se novým členem nestal nikdo. Širší veřejnosti známý panovník Richard III. – 8. suverén řádu (1483 – 1485) touto poctou nehyřil (7), obdobně proslulý Jindřich VIII. – 10. suverén řádu (1509 – 1547) byl v tomto směru aktivnější (53), jeho dcera Alžběta I. – 13.

suverén řádu (1558 -1603) přijala totožný počet osob (53) a její jmenovkyně Alžběta II. – 30. suverén řádu (1952 -) obsadila v pomyslné tabulce druhé místo (zatím 109 – publikace obsahuje erby 98 řádových členů z tohoto počtu - jména přijatých osob v letech 2011 – 2020 jsou v textu knihy pro doplnění uvedena).

Jiří Louda byl jako heraldik uznáván i v kolébce této pomocné vědy historické, kterou byla a je Velká Británie. Předmluvu knihy napsal Charles, princ z Walesu - budoucí anglický král a 31. suverén Podvazkového řádu. Její vydání je mimořádný projekt, který významem přesahuje hranice České republiky. Přijetí u odborné veřejnosti již nyní naznačují hlasy udělené v Anketě o knihu roku 2020. Po četbě knihy *Coats of Arms of the Knights of the Order of the Garter / Erby rytířů Podvazkového řádu* je nutné vyslovit respekt vydavatelům a poděkovat všem, kteří na vydání publikace finančně přispěli. Vizuální podoba Loudových kreseb erbů rytířů Podvazkového řádu dokládá oprávněnost citátu anglického heraldika Anthony Wagnera: Heraldika je těsnopis historie.

Zikmund Lucemburský
(1368 – 1437), císař
římský, král český a
uherský

František Ferdinand d' Este
(1863 -1914), arcivévoda
rakouský a následník trůnu

sir Edmund Hillary
(1919 – 2008), první
pokořitel nejvyšší hory
světa – Mt. Everest

Rudolf II.
(1552 – 1612), císař
římský, král český a
uherský